

Wojciech Kalaga

Er(r)go

ER(R)GO. Teoria–Literatura–Kultura nr 1 (16), 5-6

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Er(r)go...

wycieczka do „jądra naszego bytu”. Psychoanaliza – zarazem konfesjonal i mównica, „spowiedź z grzechów nieznanych”. Kanapa, sofa z masażem dla nieświadomości.

Podmiot, który nie wie raczej niż wie. Ciało i grzeszność – podmiot nie na sumienie ale na ciało skazany; intymność i ekstymność, „wiedza-niewiedzianna” – fantazmatyczna prawda podmiotu, która nie jest wiedzą, ułomność świadomości, nieprzejryste wnętrze człowieka. Realne – porządek symboliczny potyka się o samego siebie. Ja i Nad-Ja, intymna obcość, *Unbewusstsein*, czyli Inny w nas, nasz własny, inny od Innego innego. Dwa oblicza podmiotu: podmiot znaczącego oraz podmiot *jouissance* (*jalouissance*?) a może wiedza jako niedostatek *jouissance*? Język a libido czyli znaczące a *jouissance*.

Jouissance. *Jouissance*, ale która: mierna, Inna czy falliczna? Bóg jako Inna *jouissance*? Wibracje Obietnicy.

Przedział między ludzkim i zwierzęcym, rozumnością a przedrozumnością; język, racjonalność i popęd czy popędy w splocie z językiem? Czy związki genitalne są altruistyczne, a związki analne i oralne egoistyczne? W końcu fallus. Jedyne Znaczące pozbawione znaczonego. Fallus, czyli penis jako wydarzenie (symbolicznej) erekcji. „Dla świętego Augustyna fakt, iż erekcji nie kontroluje wolna wola, to znamię grzechu pierworodnego”. Groźba kastracji wymierzona w penisa, w ten przygodny organ, przekształca go w fallusa. FALLUS.

Dalsze pytania. Cogito czy brak i łaknienie, *objet petit a*? Etyka pragnienia? Gdzie odwieczna fantazja jedności? Świat jako całość czy ślizgawka po wstędze Moebiusa? A może $\$, a, i(a), A, (\$ \diamond a), (\$ \diamond D), S(\mathbb{A}), \Phi$?

FREUD, LACAN, ale i szersze konteksty. Kapłani i mesjasze, Bóg Prawa i Bóg Ekscesu. Jung, Klein, Nietzsche, Marks, Deleuze i Guattari, Derrida, Foucault, Agamben; ŽIŽEK, Badiou; konserwatyzm, neoliberalizm, lewica, Hollywood.

Śmie(r)ci psychoanalizy to numer *Er(r)go* gościnnie przygotowany przez Sławomira Maślonia. W numerze także, w antycypacjach, zapowiedź labiryntów problematyki kanadyjskiej (*Er(r)go* 17 – *Klonowanie Kanady*).

Wojciech Kalaga

Er(r)go...

a trip to the „heart of our being”. Psychoanalysis – both a confessional and a rostrum, a “confession of the sins unknown”. A couch, a sofa, offering massage of the unconscious.

The subject who knows (not). Corporeality and sinfulness – the subject sentenced to carnality rather than conscience, intimacy and extimacy, “unknowable knowledge” – the subject’s phantasmatic truth or an un-knowledge; consciousness’ disability, man’s impenetrable interior. The Real – symbolic order stumbling upon itself. Ego and Superego, intimate estrangement, *Unbewusstsein*, the Other in me, my own other though different from the Other’s other. Two faces of the subject: the subject of the signifier and the subject of jouissance (jalouissance?) Or perhaps knowledge as the lack of jouissance? Language and libido, the signifier and jouissance.

Jouissance. Jouissance, but which one: mediocre, Other of phallic? God as Other jouissance? Vibrations of a promise.

The distinction between the human and the animalistic, between reasonability and pre-reasonability; language, rationality and desire, or desires tied to language? Are genital relationships altruistic and the anal and oral ones egoistic? Finally, the phallus. The only Signifier deprived of its signified. Phallus, or simply penis as an event of (symbolic) erection. “For St. Augustine, the fact that erection is beyond the control of free will is a mark of the original sin”. The threat of castration directed at the penis, that contingent organ, transforms it into the phallus. PHALLUS.

Further questions. Cogito, or lack and craving, *objet petit a*? The ethics of desire? And what about the eternal phantasy of unity? The world as wholeness or a skating rink along the Mobius strip? Or perhaps \mathcal{S} , a , $i(a)$, A , $(\mathcal{S} \diamond a)$, $(\mathcal{S} \diamond D)$, $\mathcal{S}(\mathcal{A})$, Φ ?

FREUD, LACAN, but other contexts, too. Priests and messiahs, the God of Law and the God of Excess. Jung, Klein, Nietzsche, Marx, Deleuze and Guattari, Derrida, Foucault, Agamben; ŽIŽEK, Badiou; conservatism, neo-liberalism, the left and Hollywood.

The current issue, *De(ath)clines of psychoanalysis*, has been prepared by guest editor Sławomir Masłoń. The issue also features anticipation of the Canadian problematics to be presented in the following volume, Er(r)go 17, *Map(l)ing Canada*.

Wojciech Kalaga